

**Zpráva z akce
„Inspirace za hranicemi našeho regionu“**

**Termín: 3. – 4. září 2024
Místo konání: Zlínský kraj**

O exkurzi s cílem poznat zajímavá místa Zlínského kraje, kterou jsme připravili ve spolupráci s MAS Frýdlantsko – Beskydy z.s., byl veliký zájem. Početná skupina členů zmíněné MAS společně s partnery Celostátní sítě pro venkov (CSV) Moravskoslezského kraje zavítali do Zlína, Hostětína, Žitkové, Horní Lidče, Lidečka a Ratiboře.

Program dvoudenní exkurze nabídl zúčastněným možnosti inspirace, poznání a získání nových zkušeností v rámci komunitně vedeného místního rozvoje (CLLD). Součástí programu exkurze byla prezentace projektů realizovaných díky podporám z evropských i národních zdrojů, především z Programu rozvoje venkova 2014–2020 (PRV). Součástí programu byly také prezentace členů MAS Frýdlantsko – Beskydy z.s. a rovněž partnerů CSV, kteří se s námi podělili o zkušenosti s realizováním projektů díky podpoře z PRV/LEADER.

Exkurzi jsme zahájili komentovanou prohlídkou Expozice „PRINCIP BAŤA: DNES FANTAZIE, ZÍTRA SKUTEČNOST“ ve Zlíně, která mapuje historii firmy Baťa v letech 1894-1948. Výstava obsahuje přes 600 exponátů, včetně jedné z největších evropských sbírek exotické, historické i baťovské obuvi. Samostatná část expozice je věnovaná také zlínskému filmu, jenž se zrodil díky založení Filmových ateliérů Baťa v roce 1936 pro tvorbu vlastní reklamy, poslední část expozice je věnována cestovatelům Jiřímu Hanzelkovi a Miroslavu Zikmundovi, doplněná fotografiemi, exponáty a předměty z jejich dobrodružných výprav po světě. Nejvíce nás oslovila nadčasově progresivní podnikatelská strategie firmy Baťa, která zůstává inspirací dodnes.

Další zastávkou bylo vzdělávací a informační středisko Centrum VERONICA Hostětín, kde se nás ujali Petr Kucka a Michal Kysučan a provedli nás ekologickými projekty:

- první pasivní dům v ČR, který byl postaven v roce 2006. Tato budova slouží pro výukové programy pro MŠ, ZŠ i SŠ, zároveň poskytuje ubytovací kapacity, stravovací služby, dílnu a zázemí pro kurzy, zaměstnance,
- bio-moštárna, která zaměstnává až 10 zaměstnanců, vyrábí jablečné bio-mošty, které v roce 2002 získaly ocenění Česká biopotravina roku a také bio-sirupy,
- kořenová čistírna odpadních vod, která vznikla v roce 1996 jako první svého druhu na východní Moravě, čištění vody probíhá především díky bakteriím žijícím na kořenech rostlin, které rozkládají organické znečištění, a tím vodu čistí,
- ukázkový sad a přírodní zahrada, kde udržují staré stromy, dosazují nové stromky a najdeme zde i vyvýšené záhony. Součástí zahrady jsou i naučné stezky s herními prvky zejména pro děti,
- historická sušárna ovoce, která je stará 200 let a každý rok se zde usuší až 3 tuny ovoce. Využívají ji nejen obyvatelé Hostětína, ale také z okolních obcí,
- kompostovací toaleta, která je šetrná k životnímu prostředí a tuhý obsah se využívá jako hnojivo např. do okrasných záhonů,
- obecní výtopna na biomasu, spalující dřevní štěpku (cca 600 t za rok) a na jejíž rozvod tepla je napojeno 84 % domácností.

Starosta obce Daniel Šenkeřík nám společně se zástupci MAS Bojkovsko představili Hostětín jako „Zelenou obec roku 2023“ s velmi odpovědným přístupem k životnímu prostředí a provedli nás i nově vybaveným komunitním centrem. Seznámili jsme se s výsledky realizace projektů z PRV „Vybavení klubovny pro spolkovou činnost“ a „Pořízení vybavení Komunitního centra“.

V Hotelu Kopanice Žitková nás v rámci večerního programu zaujaly prezentace Miroslava Herota s názvem „Vliv MAS na rozvoj farmy Herot“ a Markéty Menšíkové „My se MASky nebojíme“. Nejen, že nás seznámili se svou činností v zemědělském a potravinářském sektoru, své prezentace zaměřili na podporu MAS a využití dotačních prostředků z PRV, díky kterým svou podnikatelskou činnost nadále rozvíjejí.

Na Ekofarmě Agrofito Lidečko nás následující den přivítala zkušená zaměstnankyně Ludmila Mužiková a vedoucí manažer MAS Hornolidečsko Aleš Jahoda. Provedli nás ekofarmou zaměřenou na produkci mléka a hovězího masa v BIO kvalitě, součástí exkurze byla také ukázka zemědělské techniky pořízené za podpory PRV díky projektům „Stroje pro rostlinnou a živočišnou výrobu“ a „Obnova mobilní zemědělské techniky společnosti Agrofito“.

S přípravou a realizací projektu přeshraniční spolupráce Trezor přírody, moderní multimediální expozicí v obci Horní Lideč, nás obeznámil její místostarosta Stanislav Petřík. Tato výjimečná expozice poskytuje netradiční pohled na přírodní témata 4 CHKO (Beskydy, Bílé Karpaty, Biele Karpaty a Kysuce) s návštěvností 4000 osob/rok. Místní občané mohou navíc využívat také moderní sál se zázemím, který je součástí celého objektu.

Klíčovými místy pro život občanů obce Lidečko, počínaje nově vybudovaným farním centrem, dětským hřištěm, moderní sportovní halou, nově využívanou cyklostezkou až po víceúčelový nízkoenergetický komplex pro všechny generace – Společenské centrum obce, nás provedl starosta Vojtěch Ryza. S malebnou obcí Lidečko jsme se rozloučili jeho slovy: „Každý z nás může zásadně ovlivnit život v naší obci! Každý z nás má tady své místo a je důležitý“.

Návštěva Ratiboře, obce pyšníci se oceněním Vesnice roku Zlínského kraje 2019 a zlatým oceněním Evropské ceny obnovy vesnice 2022, byla naší poslední exkurzní zastávkou. Prováděli nás starosta Martin Žabčík a místostarosta Michal Mrlina. Začali jsme komentovanou prohlídkou moderního sběrného dvora. Propracovaný systém odpadního hospodářství včetně nastavení odměn za úspěšné snižování množství odpadu, produkovaném jednotlivými domácnostmi, motivuje již 80% obyvatel obce. Díky podpoře z PRV 2014–2020 bylo pořízeno vlastní svozové vozidlo. Pokračovali jsme prezentací prostor nově vybudovaného Polyfunkčního komunitního centra v Ratiboři, které se stalo Stavbou roku 2023 Zlínského kraje. Centrum slouží pro spolkové a kulturní aktivity a zároveň je propojeno s denním stacionářem pro seniory a zázemím pro terénní služby. Provoz tohoto zařízení je plně financován obcí, do stacionáře dochází 16 místních dobrovolníků. I zde byly využity dotační prostředky z národních a evropských zdrojů v rámci CLLD.

Lidé z Valašska mají hlubokou úctu k valašským tradicím, o tom jsme se přesvědčili díky srdečnému vyprávění všech našich průvodců a hostitelů.

Zapsala dne 25. 9. 2024
Ing. Vanda Myšáková